
Vacandum Studiis.
Ex Bibliotheca
VALENTINI SCHLIEFF
Gedani

Henrici Nicolai.

1. Disputatio de Potentia in rebus.
2. Disp. de Synonymo et Paronymo.
3. Gymnasium Logicum.
4. Tractatus de Pane edit. 1641.
5. Genethlia sive Natalitia ed. 1642.
6. Delineatio Colloquii inter Valerianum Magnum, Capuccinum et Henricum Nicolai.
7. Erklärung der Worte Eccles. IV. 4. secunda editio.
8. Anatome Papismi imprimis Jesuitici.
9. Nathanael Dilger Predigt bey der Leichbegängniß Henrici Nicolai gehalten.

D. O. M. A.

Gymnasii Logici

DIATRIBE III.

DE

TERMINO

PRÆDICABILI vulgò de PRÆDICABILIBUS

Privati Exercitij loco ad Sententiarum collationem proposita in Gymnasio Gedanensi

PRÆSIDE

HENRICO NICOLAI Ph. M. & Prof. Ordinario

Respondentis munus tenente

JOHANNE GRAVIO

è Rugiâ Pomerano.

Ad diem 19. Martij S.N.

Horis locoq; destinatis.

DANTISCI, Typis RHETIANIS.
ANNO CIƆ IƆ C XXXIII.

Nobilissimo, Amplissimo & Consultissimo

VIRO

DN. NATHANAELI Schmidt / augustæ inclutorum Dantiscanorum Reipublicæ Scabino vigilantiss: dignissimo, Evergetæ exoptatiss:

Simul ac

Reverendo, Doctissimo, Humanissimoq́ Viro

DN. JACOBO SCLACOVIO, ad D. Barbaram, quæ est Dantisci, pastori fidelissimo, favitori suo ætatèm colendo.

NEC NON

Spectatissimis, virtute, prudentiâ & rerum usu præstantissimis

VIRIS

DN. RVTGERO von der Horst / ibidem à Secretis laudatissimo.

DN. HENRICO Hackesberg / Centumviro præcellentissimo.

VT ET

Quadrigæ

Generis Nobilitate, doctrinâ atq́ virtutum laude condecoratorum Virorum-Iuvenum

DN. IOACHIMO SCHRADERO,
DN. GABRIELI COLMERO,
DN. CHRISTOPHORO Schuhman /
DN. MATTHIÆ CRVSIO,

Patriciis Dantiscanis florentissimis.

Dominis Patronis in universum suis magnis, veris Mæcenatibus literatorumq́; munificis, omni observantiæ & honoris cultu suspiciendis

Hanc Disputat. Philosophicam submissè dedicat & offert

IOHANNES GRAVIUS Resp.

VT ingenuæ artes sine certis ducibus velut in sylvis multorum errorum divagantes ad unum omnes collabentur, cum ars sine authore sit velut navis sine clavo, ut sunt verba Casi præf. Log: *Ita prædicationes sine certis titulis velut fundamentis in immensum confusionis præcipitabunt, cum prædicatio sine titulo sit velut ædificium sine fundamento. Nati hinc Logico* termini prædicabiles *uno nomine* prædicabilia *dicti, fundamenta prædicationum de materiis prædicamentalibus, in parte primâ proponenda.*

2. *Prædicabile consideratur vel quâ protheoriam vel theoriam. Protheoria tria tradet, 1. an pars Logices hæc doctrina? 2. Vbinam tractanda? 3. Qualis hæc doctrina?*

3. *Quâ prius*, an doctrina de prædicabilib. velut pars Logicæ tractanda, an tantum velut prodromus, *ambiguum est apud authores. Ramei planè omittunt: sed his missis, ut ordinem Log. invertentibus inter Aristoteleos ad posterius plurimi inclinant.* Cl. J. Mart. l. 1. inst. c. 1. Dn. D. Höpfn. in isag. Porph. c. 1. Bartholin. jan. par. 2. n. 6. Arnisæus, Thomas, Boetius, Themistius, Scheibl. V. Weger. q: 10. in isag. *Distincte hic dicendum: 1. Doctrina* Porphyriana *de prædicabilibus sive introductio, conscripta est ut esset prodromus & introductio ad Categorias Aristotelis rectius intelligendas, non ut pars Organi Logici Aristot: Hoc patet ex ipso* Porphyrio intr. c. 1. *Et de hac puto intelligendos authores nominatos. Vide inprimis* Cl. J. Mart. C. 1. d. 6. q: 1. *Accidentaliter, ex ordinatione Porphyrii hæc introductio pars Logicæ non est, ut loquitur* Dn. Wegerus c. l. n. 9. *2. Doctrina hæc non est pars organi* Aristotelici *hodierni, nam distincte ibi non invenitur tractata: Aristoteles tamen eam non ignoravit, ut ex Ca-*

tegoriis patet. V. Reg. q: 1. de prædicab. *Et fortasse aliquid hac de re Aristoteles distincte conscripsit, sed quod injuriâ temporum periit.*

4. *3. Essentialiter & Logicam in idea considerando* doctrina hæc omninò est pars perfectæ Logicæ, non tantum prodromus. *Nam 1. suppeditat fundamenta omnis prædicationis prædicamentalis.* V. Gutk. p. 80. syn. Log: & Weger. f. 2. c. 7. Log: *sicut synonymum & paronymum in genere omnis materiæ prædicationem formalem determinabat. At ineptum est, agnoscere prædicationem prædicamentalem, & negare fundamentum termini formalis in parte prima expediendi, ex quo ut fundamento prædicatio illa sit dijudicanda. 2. Doctrina hæc insignem usum præbet in prædicamentis, definitionib. divisionib. demonstrationibus, ut alibi dicetur. At talis doctrina merito ut pars perfectæ Logicæ tractanda assumitur. 3. Doctrina hæc rectificat intellectũ in prima parte aberrantem, sic si hominem ut prædicabile contingens ad Petrum conciperet. E. necessaria pars operis Logici est.* V. plura Dn. Weger. c. l.

5. *Quâ secundum,* ubinam in Logicis tractanda hæc doctrina, *multiplex sententia. Invenio triplicẽ. 1. Quidam in Topicis tractandam ajunt. Ita* Ramus & Ramistæ. V. Barthol. jan. p. 2. th. 1. n. 7. *Falsò. Aliud est prædicatum, i. e. quod actu prædicatur, hoc in Topicis, aliud prædicabile, i. e. quod prædicari potest, hoc in parte primâ expenditur. Et prædicatum Topicum respicit modum probandi, prædicabile modum prædicandi in termino simplici delitescentem.* V. Hipp. q: 15. Log. Barth. c. l.

6. Quidam prædicamentis eam postponunt. Ita Crellius isag. l. 1. par. com. c. 3. Zeidler. dis. Log. 2. q: 2. Crus. dis. Lo. 4. q: 1. Alii. *Falsò & hoc. 1. Prædicabilia inserviunt prædicamentis, in quibus ostendunt, quo-*

modo

modo superiora de inferioribus in uno prædicamento, aut diversæ res diversorum prædicamentorum sibi παρωνύμως *attribui debeant. E. ordine melioris doctrinæ debent præcedere ea, quicquid sit de ordine naturæ, dignitatis, nobilitatis.* V. Dn. Höpfn. c. 1. introd. Porph: *2. Logicus ut Philosophus operativus primo formalia expedit, antequam ad materialia descendat. Sic primo syllogismi formam absolute tractat, antequam eam certæ materiæ applicet. At prædicabilia sunt instar formæ, prædicamenta instar materiæ, quam in prædicabilib. Logicus certis & universalibus prædicandi formis aptat.* V. Cor. Mart. l. 1. par. com. c. 1. com. Log: *Posito jam eo, in prædicamentis materiam Logicam qualitercunq; proponi, quod cum* Balduino *sensit* Zabarella & Crellius, *de quo alibi.* V. Hipp: q: 17. Log:

7. *Quidam prædicamentis eam præponunt, ut* Averroës, Cl. J. Mart. Dn. Höpfn. Regius, Gutkius, Alstedius, Faber, Bartholinus, Rhenius, Scharfius, Hunnæus, Titelman, Wegerus, Morisanus, Porphyrius, *& Peripateticorum plerique: sed & hoc diversimodè. Alii omnia prædicabilia præponunt, ut citati authores: Alii essentialia tantum, ut genus, speciem & differentiam, Proprium & accidens alio loco tractant. Ita specialiter sentiunt* Keckerm. l. 1. Log: s. 1. c. 6. Scheibl. intr. Log: c. 3. n. 3. & 33. *& eodem inclinare videtur* Regius l. 2. Log: q. 1. de no. & ver. *Priorum sententia vera est, Cujus rationes vide th. 6. Et uberius* Cl. J. Mart. C. 1. d: 6. q: 1. & Hipp. c. l.

8. Posteriores *nituntur hoc fundamento, quod prædicabilia debeant ostendere, quomodo superiora de inferiorib. in prædicamentis prædicari debeant, quod tantum faciant genus, species & differentia. Contra hos recte observat* Cl. J. Mart. l. 1. Log. Keck s. 1. c. 3. & Dn. Weger. s. 2. Log: c. 7. *prædicabilium scopum nec solum nec potissimum eum esse, qui*

 assigna-

assignatus est. Non solũ *quia prædicabilia debent omnis prædicamentalis & affirmatæ prædicationis esse fundamenta*: Nõ potissimum *quia primarius finis est* ostendere aptitudinem terminorum ad futuram propositionem affirmativam idoneorum, *nam hic in definitione prædicabilium exprimitur*: sive ea secundum sub & supra in uno prædicamento procedat, sive ordinando diversa prædicamenta, *sic homo est albus, doctus, pater, filius, &c. at ad hunc scopum proprium & accidens omninò conducunt. E. ex hoc prædicabilium loco nequaquam sunt ejicienda*. Specialis *scopus quorundam prædicabilium est ille à* Kec. & Sch. *assignatus*: Generalis *omnium terminorum in futuram prædicationem de materia prædicamentali generalis ordinatio, quæ synonymo & paronymo prædicamentali peragitur: vel ordinando res unius classis, vel diversarum classium inter se conferendo. Vid.* Cl. J. M. c. 1. *Si prædicabilium solus iste esset scopus, ordinare essentialia, quorsum* Philosophus in anteprædicamentis paronyma *adduxisset, id est, ea quæ ad modum propriorum & accidentium prædicarentur, si horum nullus usus in prædicationib. prædicamentalibus. Quorsum proprium & accidens differentias in Categoriis vocaret*. 1. Top: c. 7. V. Hipp: q: 17. Log: *Ut in postprædicamentis*, termini oppositi, disparati, omnem propositionem in genere ad negationem efformant: *sic antepræd cament a, ubi synonyma & paronyma prædicamentalia, omnem propositionem ad affirmationem &c. Nudis negationibus, quas* Zanakius *defensor* Keckerman. l. 1. s. 1. c. 3. q: 2. *aut principii petitionibus, quas* q: 3. *adducit, hæc res non evertetur, Quæ modo procedendi Logico & Universalitate ejus nititur, quæ tàm in parte prima, quàm secunda, aut tertia, pro re nata, est urgenda.*

9. *Quà tertium*, Doctrina hæc Logica est, *i. e.* notiona-

tionalis, debet prædicabilitatem *termini ostendere, ad Logicam enim spectat considerare res, ut stant sub prædicatis intentionalibus, ut* Javellus *loquitur.* V. Reg. q: 1. d. præd. Non realis & Metaphysica, *non ergo realia illa huc immiscenda*, de universalib. *& eorum natura, fundamentis, abstractionibus, de quib. multa hic disquiri solent à* Scholasticis, Conimbr. Toleto, Ruvio, Smiglecio, Morisano, Fran. Abra de Racona, *& qui eos sequuntur,* Fabro, Regio, Wegero. *Quam confusionem rectè notant* Porphyrius c. 1. intr. Dn. Höpfn. c. 1. Isag. Keck. l. 1. s. 1. c. 3. Titelm. l. 1. dial. c. 1. *aliiq. Omnia hæc contra ordinem Logicum, & legem παιδείας, quæ eundem considerandi modum requirit.*

10. *Fuit* protheoria. *Sequitur* Theoria, *quæ vel* nominalis *est vel* realis. Nominalis *triplex.* Homon: Etym. & synonymica.

11. Homonymia *est, qua vox prædicabile sumitur* 1. *pro eo quod qualitercunq; de aliquo dici potest, sive affirmative, sive negative, sive vere, sive falso & ficte. Hæc significatio non est hujus loci.* 2. *pro ente universali in prædicando sic prædicabile est affectio entis, & sic de eo tractat Metaphysicus, quomodo genus dicitur affectio entis* in 4. Meta. V. Weger. q: 10. Isag. n. 6. *quomodo ens genus dicitur omnium* Arist. 3. Met. c. 3. 3. *pro termino prædicabili communi prædicamentali, i. e. quatenus prædicamentali materiæ ille aptatur, supposito genera & species extra prædicamenta non dari, nisi quoad nomen tantùm. Et sic hic sumitur.*

12. Etymologia *est, quâ prædicabile dicitur â prædicabilitate, i. e. habilitate termini ad prædicationem prædicamentalem.* Synonymia, *quâ prædicabile dicitur Universale. (quanquam hoc magis Metaphysicum quam Logicum, V. th. 9.) terminus prædicabilis, Græcis κατηγόρημα &c.*

13. Ha-

13. *Hactenus* Nominalis *consideratio. Sequitur* Realis. *Quæ definitione, divisione & affectione expedietur.*

14. Definitio *prædicabilium hæc est.* Prædicabilia sunt termini simplices, verè, affirmatè, communiter & prædicamentaliter de subjecto enuntiabiles.

15. *Pro definitione adverte* 1. definitum, *quod est τὸ prædicabile, i.e. id quod prædicari potest, non prædicatum, i.e. id quod actu jam prædicatur, de quo in doctrina propositionū. Nam hic in parte prima aptitudo ad prædicandum est ostendenda, in parte secunda actualis prædicatio. Et omnino rem cujus natura in potentia consistit, per potentiam definire oportet, ut propria, sensus, facultates, &c. quicquid occentet* Tempellus. V. Cor. Mart. l. 1. com: Log: c. 1. *Vnde sufficit prædicari posse de pluribus, etsi actu non prædicetur. Sic de speciеb. monadicis, sole, luna, phœnice, &c.* V. Weg. q. 11. Isag. n. 7. Scheib. c. 3. n. 20. introd: *Nota 2. definiri hic prædicabile, i.e. formale illud Logicum in re, quod ad prædicationem respectum habet, non universale, i.e. illam rem, quæ prædicari potest. Quæ est notio prima, & Metaphysico relinquitur, Estq́; fundamentum prædicabilis Logici.* V. Nihus. dis. 2. Log. t. 4. *3. Prædicabile hic sumi* concrete, *ut & rem prædicabilem involvat, tanquam materiale, & ipsam prædicabilitatem, tanq. formale. Prout in definitionib. concretorum ista duo involvi solent. Sic album, nigrum.* V. Dn. VVeg. q: 11. in Isag. n. 2.

16. *2.* Ipsam definitionem, *quæ habet genus & differentiam. Genus consistit in verbis, termini simplices. Hi quid sint, pete è* dis. 2. th. 30. *Dicuntur simplices, respectu complexionis* enunciativæ, non objectivæ *V. c. l. Sic album est accidens hominis, tamen complexum. Cum dicuntur ter. simpl. sequitur,* concipiendos eos ut unum quid, 1. non tàm *qua vocem,* quàm *significationem, sive simplicem sive com-*

plexam

plexam objectivè. Sic corpus vivum est genus animalis, unum significatione, etsi duplex voce: Et 2. unum unitate præcisionis, *i.e. præscinduntur à differentia individuali sive incommunicabilitate:* & positivæ, *i.e. ut non solum præscindatur incommunicabilitas, sed & concipiatur opposita communicabilitas, i.e. aptitudo prædicandi de multis. Pluribus hæc persequitur Metaphysicus.* C. Dn. VVeg. c. l. n. 6.

17. *Differentia cæteris verbis absolvitur. Dicitur* 1. verè, *i.e. prædicabile debet verè rei aliquid tribuere,* non fictè, non falsò, non impossibiliter, non æquivocè, *hæc omnia hic excluduntur. Sive veritas illa sit* realis, *ut homo est animal,* sive notionalis, *ut genus est prædicabile, propositio est dispositio,* sive nominalis & externæ denominationis. *ut paries est visus, Homo est Petrus, i.e. habet nomen Petri, Hæc omnia ad prædicabilia referri possunt. Quanquam ultimum hoc à quibusdam negatur.* V. Weger. c. l. n. 7. *Pertinent huc prædicationes extrinsecæ.* Vid. Titelman. l. 1. dial. c. 27.

18. *Dicitur* 2. affirmatè, *i.e. ut inter subj. & prædicatũ sit vera identitas in subjecto, sic homo est rationalis, animal, albus, docilis:* prædicatum notat idem suppositum quod subjectum. V. Weg. c. l. n. 8. *ut excludantur negativa, ut homo non est asinus: &* infinita, *ut homo est non asinus, quæ magnam partem æquipollent negativis.* V. Scharf. Log: l. 2. c. 3. & 5. can. 2. *& nihil certi aut determinati ponunt. Vnde non opus, de eorum reductione magnopere laborare.* Conf. dis. d. Syn. t. 14. *Quædam ad paronyma qualitercunq; reduci possunt.*

19. *Dicitur* 3. Communiter, *i.e. ut communes res, quæ pluribus communicatione essentiæ multiplicatæ diversim, & divisim, ut secundum multitudinem subjectorum & naturæ prædicandæ multiplicentur* V. Weger. c. l. n. 10. *inesse pos-*

sint. Vt excludantur 1. Individua, *individualiter sumpta, quæ nunquam prædicantur, ut Petrus est hic homo*, V. Scheib. int. c. 3. n. 36. *semper subjiciuntur*. V. Hipp: q: 15. Log: *Nisi præternaturaliter omninò, ut, Album est Petrus*. V. Corn. Mart. l. 1. com. Log: p. 1. c. 1. *vel* identice & nugatorie, *ut Petrus est Petrus*. V. Höpfn. in Categ: c. 5. *Nisi nomine tenus solum, ut hic homo, iste homo est Petrus, i. e. habent nomen Petri. Sic ad accidens reduci poterunt*. V. th. 17. Hunnæum l. 1. dial. *prædicatur ita signum de signato, nomen de re, denominativè. Et sic velut commune nomen sumuntur*. V. Titel. l. 1. dia. c. 2. *Nisi cum ut communia sumuntur, ut quoddam album est Socrates*. V. Scheibl. Top. c. 28. n. 184. & de prop. c. 6. th. 62. *Vel ut Individua vaga, ut Petrus est aliquis homo quod ad speciē reduci potest, si particulariter & in determinatè sumatur*. V. eund. c. 3. intr. n. 36. *Non sensu prorsus singulari, sic enim hæc nihil prædicant ut prædicabilia*. V. Titel. c. l. c. 4. & Weger. q: 15. n. 3. *Non obstante eo, quod ind. vag. ita sit terminus complexus, ut putat* Barthol. jan. p. 2. n. 56. *Nam hoc tantum quâ vocem est, non significationem*. V. Reg. q: 5. d. præd:

20. 2. *Vt excludatur* natura divina, *quæ non dicitur communiter, communitate veræ & discretæ multiplicationis, quæ hic requiritur, ut ad supposita de quibus dicitur, realiter multiplicetur, cum prædicetur tantùm de iis per realem identitatem, ob infinitatem suam, qua æquipollere potest distinctis ut distincta sunt, non per veram diversitatem, ut humanitas diverse & divisim dicitur de Petro, Paulo, Iohanne, propter finitatem suam*. V. Weg. c. l. n. 11. Scheib. Top. c. 28. n. 184. Valentian. T. 1. d 2. q: 4. p: 1.

21. 3. *Vt excludantur* collectiva & aggregata, *quæ diversim & divisim de quolibet subjecto, ex quo aggregantur, dici non possunt. Sic non dico, hic, iste, miles est exercitus, hic iste*

iste homo, est Respublica, sed collectim, Hic ille, iste & ille, & omnes hom. sunt Respublica. V. Weg. c. 1. & ſ. 2. Log: c. 7.

22. *Dicitur 4.* prædicamentaliter. *Hæc vox multa complectitur. 1. Ut res prædicabilis sit in prædicamento contenta, vel directe, vel lateraliter vel reductive. Per quod excluduntur* divina, Eminentia, transcendentia, ficta, æquivoca, *&c. De quib. frustra prædicabilia quæruntur. 2. Ut sit in prædicamento non* imum *quid, ut individua, hæc enim propriè non prædicantur,* V. th. 19. *sed superius.*

23. *3.* Ut dicatur etiam in compositione prædicamentali. *Hinc non est prædicabile, substantia est ens etsi substantia sit ens prædicamentale, quia hæc attributio entis ad substantiam est rei extra compositionem prædicamentalem considerata attributio. Similiter in transcendentibus & mysticis est, ut, Ens est finitum, Prædestinatio est actio, Deus est homo, &c. 4. Ut* compositio illa vel *sistat in* uno *prædicamento, unde genus, species & diff. oritur, ut Petrus est homo; homo est animal:* vel ordinet prædicatum unius prædicamenti cum prædicato alterius prædicamenti. *Hinc oritur* proprium, *ut homo est docilis, &* accidens, *ut homo est pater, servus, loricatus situatus, &c. Hæc compositio hic negligenda non est. Vid.* th. 8.

24. *Fuit* definitio *prædicabilis. Sequitur* divisio. *Prædicabile* aliud est essentiale, aliud accidentale. Essentiale *est, quod Logicè velut de essentiâ subjecti constitutiva dicitur, ut genus, species, & diff:* Accidentale *est quod Logicè extra essentiam subj. constitutivam prædicatur, ut proprium & accidens. Adeoq́ prædicabile in* genere *est duplex, ess. & accid:* In specie *quintuplex, Gen. spec. diff. prop. & accid.*

25. *Cujus numeri sufficientia probatur 1. ex generalibus & formalibus modis inessendi, qui quintuplices. 2. ex generalibus modis prædicandi affirmativis, qui totuplices. 3. ex genera-*

 nera-

neralib. aliquid sub se continendi modis, sive ii necessarii, sive contingentes. Videantur authores. Cl. J.M. C. 1. d. 6. q: 2. C. Mart. l. 1. com. Log: par. com. c. 1. & 2. Weger. f. 2. Log: c. 7. Hipp: q: 13. Lo. Regius q: 6. d. præd. Nihus. dis. 2. t. 5. Barth. jan. p. 2. n. 49. 50. Scheibl. c. 3. introd. n. 37. Fab. q: 9. d. præd. aliiq;. *Quicquid sit de mente* Porphyrii, *an is 5. præcisè prædicabilia statuerit, an secus.* V. Scheibl. c. l. n. 35.

26. *Vt sufficientia numeri adversus objecta* Rami, l. 3. anim. in org. Arist. c. 1. Tempelli, Timpleri, Goclenii, *quorum quidam numerum hunc augent, ut* Ram. Temp. Fr. Abra de Racon. *qui octo ponit.* sum. tr. 1. d. univ. s. 2. q: 3. *Alii minuunt, ut* Keck. qui 4. facit l. 1. Log: s. 1. c. 6. *ex falsa hypothesi.* V. th. 8. *sit evidentior, adverte sequentia.* 1. *Hic intelligi prædicabile* th. 14. 15. *cum omnib. suis requisitis definitum.* 2. *prædicabile prædicamentale, non transcendentale, eminens, divinum, Hæc ergo hic aliena sunt.* 3. *prædicabile* formale & generale, non materiale & speciale, *quod infinitum esse potest. Sic materia de materiato, forma de formato, pars de toto, causa de causato, comparatum de comparato, &c. prædicatur. Hæc omnia ad 5. modos generales revocari possunt.* V. Scheibl. c. l. n. 38. Reg. c. l. Fabr. c. l. Hipp: c. l. 4. *prædicabile hic spectari, non prædicatum, quod ex omni materia desumi potest, etiam notionis primæ.* V. Corn. Mar. c. l. c. 1. 5. *Definitionem & divisionem esse complexa, ideoq; huc non pertinere. Etsi & ea mediante genere, specie & differentia prædicantur.* 6. *prædicamenta, prædicata* 1. *Top.* 7. *enumerata, aut in Analyticis adducta non esse prædicabilia hic definita.* V. Cor. Mar. c. l. 7. *Insulsè ex eo quod prædicabile in genere vel essentiale vel accidentale dicitur, quintuplex præd. in specie negari, ut* Timpl. facit l. 1. Log: c. 2. q: 9. V. th. 24. *Perinde ac*

si di-

si dicas, Animal est rationale, vel irrationale, Ergo non homo, bos, asinus, cervus, canis, &c. 8. Etsi species interdum fiat genus, & proprium etiam sit accidens, materialiter tamen hoc tantum fit, formaliter habent prædicabilia hæc diversas rationes, & oppositas, quod ad oppositionem membrorum divisionis est sufficiens. Reliqua in actu disp:

27. Prædicabilia essentialia tria sunt. Genus, species & differentia. Genus consideratur, quà nomen & rem. Quâ nomen, tripliciter, homonymicè, Etymolog. & synonymicè.

28. Homonymia est, quâ genus sumitur 1. Politicè, pro familia, patria, origine. Physicè pro subjecto recipiente formam. Grammaticè pro notione nominis, Rhetoricè pro statu causarum, Metaphysicè pro gradu essentiali per differentiam contrahibili, Logicè pro certo prædicabili. Sic hic. Etymologia est, quâ à Græco γένος dicitur. Synonymia, qua prædicabile genericum, terminus genericus, universale genericum dicitur.

29. Quâ rem spectatur genus 1. in definitione, Quæ hæc: Genus est prædicabile de pluribus specie differentibus in quid generale. Dicitur, 1. prædicabile. De hoc vide th. 14. 15. Estq; hoc genus univocum ad omnia prædicabilia, non obstante eo quod quoddam per se, quoddam per accidens dicatur. Nam hoc non generi, sed speciebus prædicabilium competit. 2. De specie differentibus, i.e. iis quæ disparatis formis & differentiis specificis differunt. Intellige immediate & primò: mediate & secundò etiam de Individuis, ut Alexandro & Bucephalo. V. Weg. l. 2. Log. c. 8. In Quid i.e. essentialiter & constitutive: generale, i.e. indeterminatè & ample, non ita determinatè, ut species. Divisio generis est, quâ aliud est summum, vel subalternum, proximum vel remotum, univocum vel analogum, &c. Weg.

c.1. Scheib. Top. c. 28. n. 72. Affectio est, *quod sit prius naturâ, amplius specie, ejusdem prædicamenti cum ea, totam naturam suam & omnia prædicata materialia ei tribuat: &c.* V. Scharf. tr. 2. c. 2. l. 1. Weg. c. 1.

30. 2. Speciei homonymia *multiplex est. Sumitur* Philologicè, Grammaticè, Metaphysicè, Physicè, Logicè. Definitio est, *quod sit* prædicabile de plurib. numero differentibus in quid determinatum. *Dicitur de* numero differentibus primò, immediatè & per se, *ut homo de Petro, Paulo,* mediate, secundò *& de specie differentibus, quatenus transit in genus. Sic animal de homine & bestia:* In quid determinatum, *quia specialius quid dicit quam genus.* V. th. 29. Divisio *est in subalternam & specialissimam, quicquid exagitet* Valla l. 1. Dial. c. 1. *subjicibilem & prædicabilem, &c.* Affectio *est, quâ plus habet in se quam genus, sc. quâ determinationem, non extensivam diffusionem: Nihil repugnans generi habet in materialib. attributis: remoto genere removetur, non statim posito ponitur determinatè &c.*

31. Differentia *varie dicitur.* V. Scheib. c. 3. n. 14. intro. *Hic notat discrimen formarum essentiale.* Definitio *est,* prædicabile de specie vel individuo in Quale quid. *Dicitur de* specie *sic rationale de homine, vel* individuo: *sic idem de Petro: De his ut pluribus prædicatur* actu & immediate; *De illa* secũdò potestativè & mediatè, *quia species plura Individua sub se complectitur.* V. Scheib. c. 3. int. n. 16. In Quale quid, *ut determinationẽ quandam dicat, quæ rem talem vel talem faciat essentialiter. Sic quale quid est homo? Rationale quid.* Quid *hic* Logicè *intellige, non præcise* Physicè. V. Scharf. c. l. c. 5. Divisio *est in constitutivam & divisivam, genericam & specificam, Metaphysicam & Physicam, &c.* Affectio, *efficere speciem, Ejusdem cum eâ prædicamenti esse, soli ei & toti inesse, &c.* 32.

32. Proprium variè dicitur, ut versu notari solet, Est Medicus, bipes, canescens, risibilisq;. Hic de quarto proprio agitur. Quicquid de tertio ganniat Valla l. 1. Dial. c. 20. Non enim illud fluit ab esse subjecti & hactenus propriũ rigidè dictũ non est. Definitio est, prædicabile accidentale in Quale necessarium. Dicitur 1. prædicabile. V. th. 14. 2. accidentale, i.e. tale quod extra essentiam constitutivã subjecti sit, eamq; consequatur. Per hoc distinguitur â differentia. 3. in Quale, i.e. termino connotativo, & determinationem addente vel speciei, ut cum nutribile de planta & animali dicitur, vel individuo, ut cum risibile de Petro & Paulo dicitur. De utroq; enim proprium dicitur. Hujus respectu universaliter, alterius prædicabiliter saltem. 4. Necessarium, i.e. ut proprietas ab essentia necessariò manans. Per hoc distinguitur ab accidente. Divisio proprii varia est. Ut aliud materiale, aliud formale, aliud genericum, aliud specificum, aliud unitè, aliud divisè, enuntiatum, &c. V. Weg: l. 2. c. 11. Affectio est 1. reciproce de subjecto prædicari. 2. non esse essentiam rei, necessariò tamen ab ea fluere. 3. non confundi cum alio proprio. 4. non intendi & remitti. V. Weg. c. l. Quæ de communicatione & separatione proprii hic disputari solent, ea sunt Metaphysica.

33. Accidens variè dicitur. V. Weg. c. l. Scheib. c. 6. int. n. 1. Hic sumitur pro eo, quod extra essentialiter rei convenit. Definitur prædicabile de pluribus accidentale in quale contingens. Dicitur 1. prædicabile. V. th. 14. 2. de plurib. sc. subjectis, sive species sint, sive Individua, sive genera sic album & de leone, tauro, pariete, animali, corpore vivo, Petro, Paulo dicitur. 3. accidentale, ut distinguatur â differentia: 4. in quale, ut distinguatur â genere & specie. 5. contingens, ut distinguatur â proprio. Divisio est in prædicamentale & prædi-

cabile, quam divis. negant Keck. l. 1. Log: s. 1. c. 8. &
Dn. Schröd. de com. pro. th. 544. Hipp: q: 12. Log:
sed tamen Logico sensu facile admitti potest. V. Cl. J. Mart.
c. Log: Keck. l. 1. s. 1. c. 8. Dn. Hesselb. Th. Log: c.
5. q: 7. *Nec nudis negationib. quas* Zanakius c. Cl. J. M.
l. 1. s. 1. c. 8. *oggerit, hoc expugnabitur.* In separabile &
inseparabile, *ubi hoc accurate definiendum.* V. Weg. c. l.
c. 12. Affectio *est, 1. posse adesse vel abesse* Logicè *citra*
interitum subjecti, i. e. citra destruendam definitionem spe-
ciei, etsi Physicè *quoddam accidens citra destructionem hu-*
jus aut illius individui adesse non possit, ut mors Petro, com-
bustio huic domui, putredo huic carni, &c. V. Weg. c. l. Cl.
J. M. C. 2. d. 2. q: 1. Dn. Hesselb. c. l. c. 5. q: 10. &c.
Vel subjectum corruptionis materia ultima est, quæ nunquam
corrumpitur, ut alii. 2. non fluere ab essentia subjecti. 3. nul-
lum determinatum subjectum requirere. 4. λοχόντως *inesse,*
&c.

34. *Fuit* divisio *prædicabilium.* Affectiones *sunt* 1.
Necessitas. *V. th. 3.* 2. Utilitas, *de qua Vid.* Cl. 1. Mart.
C. 7. d. 4. q: 1. Dn. Höpfn. de prædicab. c. 1. §. 1.
Beurhus. p: 31. coll. Barthol. jan. par. 2. n. 1. 2.
3. ordo, *de quo th. 5. 6. & hic quidem* conjunctivus, *ut o-*
mnia prædicabilia conjunctim proponantur. De quo th. 7.
8. &c.

ἐκ τοῦ περισσοῦ.

Tollere est interdum affirmare aliquid. *V. Scharf. Log.*
l. 3. c. 12.
Animal est accidens hominis, homo Petri.
Omnis differentia est accidens. Nulla differentia est
accidens. Quædam differentia est accidens.
Quædam propria à subjectis suis separari posse per
potentiam divinam, incredibile non est,
DEUS non est substantia.

F I N I S.